

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Țurcan Valeriu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Țurcan Valeriu XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 19.12.2017 – 03.01.2018 (prima instanță);
2. 29.01.2018 – 06.03.2018 (instanța de apel);
3. 05.07.2018 – 18.12.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni /sediul Ștefan Vodă/ din 03 ianuarie 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a încetat procesul penal în cauza penală privind învinuirea lui Țurcan Valeriu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, Țurcan Valeriu a fost eliberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională conform art. 55 Cod penal și i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 100 u.c..

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Țurcan Valeriu, prin hotărârea judecătorească din 13.02.2012 a Judecătoriei Slobozia, a fost obligat să achite în folosul lui Țurcan Valentina (Bacal Valentina), pensia de întreținere pentru copii XXXXX și XXXXX în mărime de 1 000 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu 24.01.2012 până la atingerea majoratului.

Deși conform prevederilor art. 74 alin. (1) Cod familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori, Țurcan Valeriu în prezența unei hotărâri a instanței de judecată, care l-a obligat să achite în folosul lui Țurcan Valentina pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1 000 lei pentru fiecare copil, hotărâre, care conform prevederilor art. 16 Cod de procedură civilă, poartă caracter obligatoriu pentru toate autoritățile publice, inclusiv și persoanele fizice,

intenționat nu a executat și s-a eschivat de la executarea hotărârii instanței de judecată.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Țurcan Valeriu, având intenția de a nu executa hotărârea instanței de judecată din 13 februarie 2012, nu a întreprins nici măsură în vederea încadrării în câmpul muncii, fapt ce i-ar fi permis achitarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori.

La data de 05 mai 2016, ca urmare a examinării procesului contravențional pornit de către procuratura r-l Ștefan Vodă, în privința lui Țurcan Valeriu în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional, prin hotărârea Judecătorei r-l Ștefan Vodă, ultimul a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției imputate și i-a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 50 u.c., echivalentul a 1 000 lei, care ulterior a fost achitată de către acesta.

Necătând la măsurile întreprinse de către executorul judecătoresc Ciobanu Eduard de a încasa de la Țurcan Valeriu pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori și în pofida faptului că asemenea faptă prin hotărârea Judecătorei r-l Ștefan Vodă din 05 mai 2016 i-a fost aplicată sancțiunea contravențională, acesta sub pretextul că nu dispune de surse financiare a continuat intenționat să nu execute și să se eschiveze prin diferite metode de la executarea hotărârii instanței de judecată din 29 februarie 2012 acumulând la 01 iulie 2016 o datorie în sumă de 103 040 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 320 alin. (1) Cod penal – *neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale*.

Prima instanță luând în considerare toate circumstanțele cauzei, persoana celui vinovat, a considerat că inculpatul poate fi eliberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, or, inculpatul a recunoscut vina integral, se căiește de cele comise, a comis o infracțiune ușoară, a restituit integral restanța pensiei de întreținere, la cererea creditoarei documentul executoriu a fost restituit, procedura de executare a fost încetată.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către adjunctul – interimar al procurorului – șef al Procuraturii r-l Ștefan Vodă, Bișleaga Vitalie, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i stabili lui Țurcan Valeriu o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 415 u.c., invocând că pedeapsa aplicată este prea blândă, hotărârea primei instanțe nu este întemeiată și suficient motivată, prima instanță neîntemeiat a aplicat prevederile art. 55 Cod penal în privința inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei, pronunțând în această parte o nouă hotărâre prin care:

Inculpatului Țurcan Valeriu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Țurcan Valeriu a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță la numirea pedepsei, a ignorat prevederile art. 55 Cod penal și nefondat a dispus ca inculpatul să fie eliberat de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, or, instanța de apel a conchis că, o pedeapsă contravențională este insuficientă pentru reeducarea și corectarea inculpatului, or, dânsul s-a eschivat pentru o perioadă foarte lungă, mai mult de 6 ani, după adoptarea hotărârii instanței de judecată din 29 februarie 2012 acumulând o datorie la 01.07.2016 în sumă de 103 040 lei, neachitând în toată perioada aceasta nici un leu pentru întreținerea propriilor copii, mai mult, inculpatul s-a ascuns de organul de executare și organul de urmărire penală, fiind anunțat în căutare, astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul intenționat s-a sustras de la pensia alimentară a propriilor copii, având toate posibilitățile de a acorda acest ajutor material or, fiind reținut în anul 2016, inculpatul deîndată a achitat toată suma restantă – 103 040 lei.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Țurcan Valeriu, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței prime instanțe, invocând că:

- în ziua de 10 aprilie 2018, nu a avut loc ședința Colegiului penal pe această cauză la care a fost pronunțată public decizia motivată;

- instanța de apel s-a condus doar de conținutul apelului declarat de procuror fără să examineze cauza sub toate aspectele și circumstanțele atenuante, caracteristica socială a inculpatului;

- instanța de apel nu a luat în calcul că a plătit amenda în mărime de 5 000 lei aplicată de prima instanță, nu a dispus să-i fie restituie suma plătită, că executorul judecătoresc a încasat ilegal 7 369 lei, care în mod normal trebuia să revină copiilor sau statului, deoarece anume executorul l-a ținut ani de zile în captivitate, l-a forțat să plătească 5% cu titlu de onorariu, deși suma de 135 000 lei a fost plătită de inculpat direct debitorului Bacal Valentina, adică nu prin contul acestuia;

- instanța de apel nu a luat în calcul că pentru fosta concubină și copii a construit casă de locuit în XXXXX în care a investit 20 000 euro, câștigați în Federația Rusă și Spania;

- permanent el și părinții lui i-au asigurat pe copii XXXXX și XXXXX cu produse alimentare, haine pentru fiecare sezon, bani de buzunar, cheltuieli care nu au fost declarate la executorul judecătoresc;

- statul prin intermediul executorului judecătoresc i-a creat impedimente pentru a-și perfecta pașaport pentru a munci și a câștiga suficiente mijloace financiare pentru copii și părinții săi de vârstă înaintată;

- în conformitate cu certificatul nr. 32 din 17 iunie 2017, a fost înregistrat ca șomer la Oficiul Ștefan Vodă pentru ocuparea forței de muncă și până în prezent nu i s-a propus nici un loc de muncă.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că instanța de apel a adoptat hotărârea contestată, conform prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Astfel, constată că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția, a ținut cont pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final a stabilit o pedeapsă echitabilă.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului declarat de recurent, acesta nu indică nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din motivele invocate, rezultă că acesta își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite de instanța de apel, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

În privința motivelor invocate de recurent ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fiind menționat că: *„instanța de apel s-a condus doar de conținutul apelului declarat de procuror, fără să examineze cauza sub toate aspectele și circumstanțele atenuante,*

caracteristica socială a inculpatului”, Colegiul penal lărgit atestă că reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or toate circumstanțele relevante ale speței și cele ce țin de personalitatea inculpatului, au fost luate în considerare de instanța de apel la adoptarea soluției privind pedeapsa stabilită și modul de executare a acesteia (f.d. 111-112), în coraport cu gravitatea infracțiunii săvârșite, ce este ușoară, s-a ținut cont de comportamentul inculpatului în timpul comiterii infracțiunii, că acesta s-a eschivat intenționat de la executarea hotărârii judecătorești pe o perioadă din 29.02.2012 până la 01.07.2016, deși și-a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta a executat hotărârea instanței de judecată și a achitat suma datorată numai după ce în privința s-a a fost pornită urmărirea penală și a fost reținut, circumstanțe omise de către prima instanță la aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

Totodată, se atestă că de către instanța de apel au fost luate în considerare criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prescrise în art. 75 Cod penal, și respectate cerințele prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, art 90 Cod penal, la aplicarea pedepsei în temeiul art. 320 alin. (1) Cod penal, de un an închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani, iar temeiuri de a interveni în decizia atacată sub aspectele contestate nu au fost identificate de instanța de recurs ordinar, în condițiile în care de instanța de apel corect a fost reținut că anume această pedeapsă va duce la corectarea și reeducarea inculpatului, precum și la realizarea scopului legii penale.

Totodată, ce ține de argumentul recurentului că instanța de apel nu a luat în calcul că a plătit amenda de 5 000 lei aplicată de prima instanță, și nu a dispus restituirea sumei plătite, Colegiul penal lărgit atestă că luând în considerare că sentința primei instanțe prin care s-a aplicat pedeapsa cu amenda a fost casată prin decizia instanței de apel pe cale ordinară de atac, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost modificată pedeapsa stabilită, recurentul poate să solicite restituirea amenzii achitate pripit în condițiile legii.

Mai mult, ce ține de argumentele că instanța de apel nu a ținut cont că executorul judecătoresc a încasat ilegal 7369 lei, cu titlu de onorariu, că a construit o casă de locuit pentru fosta concubină și copii din banii câștigați la muncă peste hotare, precum și că el și cu părinții săi au asigurat permanent copiii cu produse alimentare, haine, bani, cheltuieli ce nu au fost declarate la executor, Colegiul penal lărgit constată că sunt inadmisibile, or aceste argumente nu au fost invocate de inculpat când a fost audiat în instanța de apel, iar la materialele cauzei lipsesc careva acte ce ar confirma veridicitatea acestora.

De asemenea, cu referire la critica recurentului, că pe 10 aprilie 2018, nu a avut loc ședința instanței de apel când a fost pronunțată decizia motivată, Colegiul penal lărgit stabilește că este invocată declarativ și contravine materialelor cauzei, or conform procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 107),

pe 10 aprilie 2018 a avut loc ședința de judecată în care a fost pronunțată decizia motivată, fiind prezenți inculpatul Țurcan Valeriu și procurorul, iar careva obiecții cu privire la plenitudinea și corectitudinea procesului-verbal din instanța de apel, nu au fost înaintate în prezenta cauză penală.

În privința celorlalte motive descrise la pct. 5 a prezentei decizii, Colegiul penal lărgit atestă că nu constituie temei de recurs, ori se referă la circumstanțe de fapt, iar conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel.

8. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate respinse ca inadmisibile.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Țurcan Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Țurcan Valeriu XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 17 ianuarie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor